05/08/2019

Πέντε ναυάγια γεμάτα αμφορείς στο Αιγαίο

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Στα πλέον αξιόλογα ευρήματα της έρευνας του 2019, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού, περιλαμβάνονται ένα ναυάγιο με μεικτό φορτίο αμφορέων από το Αιγαίο (Κνίδος, Κως και Ρόδος), την Φοινίκη και την Καρχηδόνα, που χρονολογείται λίγο πριν από τα μέσα του 3ου αιώνα π.Χ., εποχή κατά την οποία οι Πτολεμαίοι και Αντιγονίδες έριζαν για την ναυτική κυριαρχία στο Αιγαίο.

Συνολικά εντοπίστηκαν πέντε ναυάγια. Σε ό,τι αφορά τα άλλα ναυάγια, πρόκειται για ένα ναυάγιο με φορτίο αμφορέων από την Κνίδο, το οποίο χρονολογείται στην ίδια περίοδο, ενώ εντοπίστηκαν τρία ακόμα ναυάγια με φορτία Κώων ή ψευδο-Κώων αμφορέων (του 2ου και 1ου αι. π.Χ. και του 2ου αι. μ.Χ.), ένα ναυάγιο με φορτίο αμφορέων από το Βόρειο Αιγαίο του 1ου αιώνα π.Χ., ένα ναυάγιο με φορτίο ροδιακών αμφορέων του 1ου αι. μ.Χ. και τέλος ένα ναυάγιο με αμφορείς που χρονολογούνται στην παλαιοχριστιανική περίοδο.

Εξαιρετικό ενδιαφέρον από τα ανελκυσθέντα ευρήματα παρουσιάζει, όπως επισημαίνει το υπουργείο Πολιτισμού, ένας γρανιτένιος στύπος άγκυρας, που ανελκύστηκε από βάθος 45 μέτρων, βάρους 400 κιλών. Χρονολογείται πιθανότατα στον 6ο αιώνα π.Χ. και είναι ο μεγαλύτερος σε μέγεθος λίθινος στύπος της Αρχαϊκής περιόδου, που έχει εντοπιστεί έως σήμερα στο Αιγαίο. Η χρήση του παραπέμπει προφανώς, όπως σημειώνει, σε πλοίο κολοσσιαίων για την εποχή του διαστάσεων.

Η Λέβιθα (αρχ. Λέβινθος) αποτελεί το ανατολικότερο μίας συστάδας τεσσάρων

απομονωμένων νησιών (Λέβιθα, Μαυριά, Γλάρος και Κίναρος) που γεφυρώνουν το θαλάσσιο πέρασμα από τις Κυκλάδες στα Δωδεκάνησα στο ύψος του 37ου παράλληλου, μεταξύ Λέρου και Αμοργού.

Η έρευνα έγινε από τις 15 έως τις 29 Ιουνίου υπό τη διεύθυνση του αρχαιολόγου Δρ. Γεωργίου Κουτσουφλάκη και συντελείται σε τριετή χρονικό ορίζοντα (2019-2021), με σκοπό τον εντοπισμό και την τεκμηρίωση των αρχαίων ναυαγίων στην παράκτια ζώνη του νησιωτικού αυτού συμπλέγματος, που φαίνεται να έπαιξε καίριο ρόλο στην αρχαία και νεώτερη ναυσιπλοΐα.

Κατά την ερευνητική περίοδο του 2019, η έρευνα περιορίστηκε κυρίως στις νότιες και δυτικές ακτές της νήσου. Σύμφωνα με την ίδια ανακοίνωση, πραγματοποιήθηκαν συνολικά 57 ομαδικές καταδύσεις με 92 ώρες ατομικής εργασίας βυθού και καλύφθηκε ερευνητικά περίπου το 30% των 35 χιλιομέτρων ακτογραμμής του νησιού. Εντοπίστηκαν ίχνη από οκτώ συνολικά ναυάγια τα οποία χρονολογούνται κυρίως στην Ελληνιστική και Ρωμαϊκή περίοδο. Εκτός των ναυαγίων καταγράφηκε και πλήθος μεμονωμένων ευρημάτων, κυρίως απορρίψεις κεραμικής και άγκυρες, που τεκμηριώνουν μία συνεχή χρήση του θαλάσσιου αυτού δρόμου από την Αρχαϊκή έως και την Οθωμανική περίοδο.

Καίριας σημασίας για την επιτυχή έκβαση της έρευνας, όπως αναφέρει η ίδια ανακοίνωση του υπουργείου Πολιτισμού, υπήρξε η αξιοποίηση πληροφοριών από υποδείξεις ναυαγίων στο αρχείο της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων, καθώς και η εκτενής συλλογή πληροφοριών από την κοινότητα των αλιέων και σπογγαλιέων που επιχειρούν στην περιοχή.

Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και τη Βρετανική Ακαδημία Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών και υποστηρίχτηκε υλικοτεχνικά από τους κατοίκους της Πάτμου Αλέξανδρο Schwarzenberg, Μιχάλη Βαγενά, Διονύσιο Κλεούδη, Θεολόγο Γιάνναρο καθώς και την οικογένεια του Δημητρίου Καμπόσου, που κατοικεί μόνιμα στο νησί της Λέβιθας.

Πηγή: Έθνος